

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and Mc
Winnipeg, Man., Can.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 104.

СУБОТА, 29. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 29th, 1923.

No. 104.

VOL. V.

ВІЙСЬКА ОБРЕГОНА Є ГОРОМ НА ВСІХ ФРОНТАХ.

МІСТО МЕКСИКО, 27. грудня. — Після трох тижнів повстання Адольфа де ля Гуерти показується, що війська президента Обрегона є ланамі положення на трох фронтах боротьби.

Це, що дехто називав з початку революцією, okazується тепер лише військовим виступом без повстання мас. Президент Обрегон має конференції з представниками ген. Анхеля Фальореса в справі закінчення повстання.

Правительственні урядові оповіщення дають слідуючий огляд військового положення:

1) На сході. Федеральні війська наступають в напрямі твердинь повстанців, окружаючи довкола стейт Вера Круз.
2) На заході. Повстанці війська генерала Естрада є ізольовані і їм грозить облога в місті Гвадалаяра. Федеральні війська не хочуть бомбардувати міста через його гарні церкви та будинки, надіючись, що Естрада буде приневолений піддатися.
3) На півдні. Федеральні війська наступають в напрямі Ігуалі, щоби звести бій з військами генерала Фігуреро, яких не вважають за велику небезпеку.

Протягом минулих 10-ох днів повстанці поступили тріхи в полудневних стептах, однак цей рух є ізольований.

ФЕДЕРАЛЬНА АРМІЯ ЗАНЯЛА ТАМАКУЛЮ.

НОГЕЛС, Аріза, 26. грудня. — Дві тисячі федеральних жовнів під командою ген. Лизара Каранеса, що машерують з нутра Мексико до твердинь повстанців в Гвадалаяра, столиці Яліско, мали нині перший зудар з повстанчою армією в Тамакюлі і після відперти ворога з тяжкими втратами, заняли те місто. Так подало нівісний тут урядові правительственні відомості.

Побіди правительственні війська захопили 200 північків і женуть повстанців в напрямі Гвадалаяри. Такі відомості отримав президент Обрегон, який командує офіційно в Яліско. В боротьбі було багато убитих і ранених.

НЕВДАЛИМ ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ЯПОНСЬКОГО РЕГЕНТА.

ТОКІО, 27. грудня. — На життя князя регента Японії Гірогіта виконано нині замах. Коли він їхав на отворення парламенту, який чоловік в робітничій одязі вистрівав до його автомобіля, очевидно з наміром його убити. Куля збила шибу в автомобілі і легко ранила великого шамбелана Ірія, який їхав разом з князем. Самому князеві не сталося нічого.

Убийник регента Гірогіта називається Дайсейке Наніва або Намба. Він має 25 років і є високо освітаним чоловіком. Батько його є послом до парламенту. (Інші відомості кажуть, що він є сенатором.)

Після виконання замаху Наніва сечас арештовано. Двох його спільників утікло. Пізніше арештовано чоловіка, якого вважають спільником Наніви.

Японський кабінет уступив.

В наслідок виконання замаху на регента японський кабінет зрезигнував. Зрезигнував також токійський шеф поліції. Всі газети в Токио, які подали вістку про замах на князя, зістали заборонені. Поліція задержала також в тайні довгу заяву Наніви, яку він зложив після замаху.

Наніва, або Намба, за своїх університетських часів був провідником радикального студентства. Скінчивши школу, він виїхав до полудневої Японії, де працював по фабриках і став провідником крайнього робітничого руху.

Поффе поміг соціалізму.

Виконаний замах вважають політичною справою. Міністра Гото обвинувачують за те, що він спровадив до Японії соціалістського посла Поффе і цим поміг поширитися соціалізму. Складено спеціальне заведення кабінету, щоби вирішити, яку підприняти акцію і остаточно рішено зрезигнувати.

Один урядник-соціаліст-увірення, що "плановане замордовання регента, разом з резигнацією кабінету, убує законопроект про загальне право голосування, який прийде перед парламент.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ РОБІТНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 27. грудня. — В Німеччині є нині що найменше 3,250,000 робітників зовсім без роботи, а 2,000,000 таких, що працюють не повні дні в тиждень. Так заявив в розмові з кореспондентом американської пресою агенції Теодор Лайпарт, провідник німецьких професійних союзів.

Лайпарт далше сказав, що ці робітники, що мають роботу, дістають меншу платню як перед війною, в той час як ціни збільшилися що найменше о половину від тих, що були в 1913 році.

Юніонні цифри вказують, що в Німеччині є без роботи 19 процент робітників, 47 процент робить не повний час, а лише менше як одна третина має заняття через весь час.

СПОДІВАЮТЬСЯ ЕВАКУАЦІЯ РУРСЬКОГО БАСЕЙНУ.

ФРАНКФУРТ, Німеччина, 27. грудня. — "Франкфуртер Цайтунг" пише сьогодні, що має автентичні інформації, що з днем 11. січня розпочнеться евакуація французьких і бельгійських військ з Рурського басейну.

ЗІСТАВ ЗАСУДЖЕННЯ НА 20 ЛІТ ВЯЗНИЦІ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 27. грудня. — За спротив французько-бельгійським розпорядкам французький воєнний суд засудив нині-протганого президента Надеренцини Гріцнера на 20 років в'язниці.

Многих німецьких поліційних урядників засуджено на менші карі.

ЗАМИКАЮТЬ ШКОЛИ З БРАКУ ФОНДІВ.

БЕРЛІН, 22. грудня. — Коли Німеччина не одержить негайної фінансової допомоги, шкільні і шкільні системи грозить упадок ізза браку фондів. Много народних і середніх шкіл вже замкнено, бо платня учителів не вистарчала їм на виживлення родин. Много дітей є без книжок і шкільних приборів, бо родині не мають їх за що купити.

ФРАНЦУСЬКИЙ ФРАНК НИЗШЕ 5 ЦЕНТІВ.

НЮ ЙОРК, 26. грудня. — На заграничній біржі французький франк падає далше і спав нині до 4.9912 цента. Є це перший раз в історії, що франк вартує менше як 5 центів.

ЗМЕНШАЮТЬ ЧИСЛО ФРАНЦУСЬКИХ ПОСЛІВ.

ПАРІЖ, 26. грудня. — Палата послів прийняла нині пропозицію Люшера, щоби зменшити число послів з 626 на 599. За внеском було 290 голосів, проти 230.

СОВІТСЬКИЙ ПОСОЛ ЯНЕС ПРИБИВ ДО РИМУ.

РИМ, 22. грудня. — Тут прибув надзвичайний посол совітського правительства Янсен, щоби викінчити подробиці торговельної угоди, яка зістала вже одобрена італійським правительством.

В політичних кругах заявляють, що торговельна угода доведе внаслідок до повного визнання Італією совітського правительства.

ІІ. ЗІЗД РАД СОЮЗА СОЦ. РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

МОСКВА, 4. грудня. — Складання другого Зізду Рад Союзу Соц. Рад Республік назначено на день 20. січня 1924 року. Порядком денний Зізду такий:

- 1) Доклад Центр. Вик. Комітету і Раднаркому С.С.Р.Р.
- 2) Затвердження конституції С.С.Р.Р. згідно з постановою першого Зізду Рад С.С.Р.Р.
- 3) Становище і організація промисловости.
- 4) Бюджет С.С.Р.Р.
- 5) Встановлення Центрального Сільсько-Господарського Банку.
- 6) Утворення Центрального Виконавчого Комітету С.С.Р.Р. а) вибори Союзної Ради, б) затвердження Ради Національностей.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗІЗД РАД 8—10 СІЧНЯ.

Всеукраїнський Зізд Рад відбудеться між 8—10 січня. Губерніяльний Зізд Рад на Харківщині відбудеться між 4—6 січня, а окружних Рад між 25. грудня і 1. січня 1924 р.

ФРУНЗЕ ПРО УКРАЇНІЗАЦІЮ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

До Києва приїхав головний командант червоних військ У.С.Р.Р. Фрунзе. У розмові з представником преси заявив, що совітський радянський уряд має намір реорганізувати місцеві територіяльні дивізії. При переводженні цієї реформи буде взятий на увагу національний момент. Уряд має намір провести українізацію армії на Україні. В дивізіях з переважанням українським елементом буде цілком українізований склад червоних командантів.

УКРАЇНІЗАЦІЯ КИПШЧИННИ.

Харківські "Вісті" подають: Досягнуто значних успіхів в справі українізації апарату Кипшчанин та губерній. Українізація переводиться планомерно по всіх установах. Всюди існують курси по навчанню співробітників української мови. Апарат окружних виконкомів українізовано вже цілком. Переписка губерніяльних центрів з місцями ведеться на українській мові, в Києві земдепартамент та міліція українізовані цілком. Закінчується українізація політосвіти та губнаросвіти. Українізація апарату закінчується через місяць. Губвиконком організує особливу комісію для перевірки знання співробітників, що вивчають українську мову.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ОДЕЩИНИ.

В цілях українізації державного апарату в Одесі відкрито 20 курсів української мови для урядників радянських установ. Особливу увагу звертається на нижніх урядників. Уряди, які мають безпосередній контакт із селянством, українізовані вже в цілості.

Збройні відділи партизанів на Волині.

Збройні відділи партизанів за Збруча появилася на Волині під польською займанщиною і палатъ двори польських поміщиків та оселі маурських колоністів. Польські пани втекли з прикордонної області і багають Варшаву прислати військові скріплення.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕТЛЮРІВСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ПОЛЬЩІ.

До берлінського "Укр. Прапора" пишуть зі Львова: Відізд ген. Юрка Тютюнника на Україну викликав серед військових частин армії У.Н.Р. таке враження, що навіть ті козаки, які ще до недавня ворожо стріляли делегатів Радянської України у своїх таборах, тепер громадно годяться до виїзду з Польщі на Україну. Небавком мало хто з них залишиться у Польщі. Цивільні емігранти частинно теж повернуть додів, а інші старяться виїхати або до Чехословащини або на Литву. В Польщі залишаться тільки ті з наддніпрянських емігрантів, які звли собі тепле гніздечко на польській службі дуже неприємного характеру (дефензива), або нещасливі, якім ізза скрутного матеріального положення годі навіть мріяти про виїзд від "союзників", а не можуть з різних причин вертати на Україну. Петлюра оповив себе таємничістю у Варшаві й нікуди не показується. Він задумував поселитися в Чехословащині, але — як ходять чутки — чеський уряд не дав годі на його приїзд, не зважаючи на всі заходи його одному ців-емігрантів у Празі. Нарешті зникне остання фікція українсько-польської дружби, яку штучно створив був Петлюра коштом західно-українських земель.

ТАЄМНИЦА КІННОТА В ЗБРАЖЧИНІ.

Львівський "Наш Прапор" з 16. листопада повідомляє зі Збаража: В минулому тиждні появилася в нашому повіті таємнича кінобота в силі приблизно 50 іздців. Є це правдоподібно той самий відділ, який 8. листопада напав на двір польського поміщика гр. Грохольського. Після нападу на двір вивязалася між таємничими мистками українського народу і двірською службою сутинка, в часі котрої ранено тяжко гр. Грохольського в голову й руку. Поява таємничої кіноботи ширить переполюх серед місцевої Польщі, а деякі помішники звернули до поліції з просьбою о охорону.

В ГАЛИЧИНІ ПАЛЯТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПАНІВ.

Львівський "Наш Прапор" з 24. XI. повідомляє: В Коляках біля Збаража згоріли чотири стирти збіжа у місцевого дідака, в селі Максимівці коло Самбора пішли з димом двірські забудовання; в Попелинських під Львовом згоріли стирти вівса, від яких занялося кілька господарств; у Пинкулі біля Мостиськ погорів лінійний; в Дублянях вибух пожежар, який обняв три господарства. Підпалачів не висаджено.

БРОЙНІ ВІДДІЛИ ПАРТИЗАНІВ НА ВОЛИНІ.

Збройні відділи партизанів за Збруча появилася на Волині під польською займанщиною і палатъ двори польських поміщиків та оселі маурських колоністів. Польські пани втекли з прикордонної області і багають Варшаву прислати військові скріплення.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

В ЕСПАНІ АРЕШТОВАНО СОРОК КОМУНІСТІВ.

МАДРИД, 26. грудня. — Тут отримано відомість, що в Еспанії викрито комуністичний заговор і арештовано 40 комуністів. Арештовання переведено в Мадрид, Севілю, Сан Себастьян і Пітбао.

Поліція шукає за комуністичним провідником, Луїсом Портелею, який мав утічи.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В ТОРОНТО.

ТОРОНТО, 26. грудня. — Хоч число безробітних в цим місті не є так велике, як минулого року, то вестакі останні обчислення вказують, що в урядовій бюрі безробітних є зареєстрованих 1,930 мушин і 1,091 жєнщина.

ЕКСПРЕМІЄР ВЕНІЗЕЛЬСЬКОГО ВЕРТАЄ ДО ГРЕЦІЇ.

ПАРІЖ, 26. грудня. — Бувший грецький премієр Венізелос рішив вернути до Атен і виїздить з Парижа до Греції. Він заявляє однак, що не має наміру формувати нового міністерства і обмінати уряд. Він каже, що хоче бути лише дорадником і молочч привести край до нормального стану.

Венізелос виїде до Атен в п'ятницю. Його прибуття в грецькій столиці сподіється 2. січня, коли збереться національне зібрання.

В теперішній боротьбі в Мексико повстанням доставляють зброї і амуніції американські фірми.

КОМЕДІЯ! - - - КОМЕДІЯ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТКО ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ГРУДНЯ

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

дуже гарну комедію в 3-ох діях, в Стєпенка, п.л.:

НА ВІДПУСТ ДО КИЇВА

РІЧ ДІЄТЬСЯ В СЕЛІ БЛИЗЬКО КАНЕВА НА УКРАЇНІ.

Товариші і Товаришки! Коли бажаєте перевести по тяжкій тиждневій праці цей вечер з своїми близькими та насміятися до несходу, так приходьте в на цю штуку. Цю комедію згаданий гурток ставив минулої сезону з дуже великим успіхом. Так старайтеся купити собі тикет завчасу, щоби опісля не жалували, як забракне місця.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ГРУДНЯ

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

1. Білий прапор в Галичині — деклямація Маруся Равяк
2. Гамала диточий хор у супроводі гри на мандолинах
3. Дошак, дошак крапає дрібенький відіграє Лідія Козуб в супроводі гри на базалаїні
4. Пінги пасички деклямація Павлина Зюта
5. Діброна диточий хор у супроводі гри на мандолинах
6. Оя, перепелечка диточий хор

Часть II.

7. Пісня без слів виконє дівоца мизна мандолинова оркестро
8. На фронті — деклямація Маруся Ткачук
9. Яно — сольо виконє Івась Кучий
10. Козака несуть диточий хор
11. Дівоці прихли — деклямація А. Харківний
12. Козомийка дівочий хор у супроводі гри на мандолинах
13. Танаї.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

УКР. РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ МІСТА ВІННІПЕГУ!

ПРИХОДІТЬ ЯК НАИЧИСЛЕННІШЕ В НЕДІЛЮ, 30. ГРУДНЯ, О ГОД. 2.30 ПОПОЛ, ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

— НА —

Мітинг Протесту

проти напастей і клевет ширених вінніпегською газетою "Фрі Прес" проти Створашення Український Робітничий Дім та українських робітників і фермерів в Канаді взагалі.

ПРОМОВЛЯТИ БУДУТЬ: Т.Т. М. ПОВОВИЧ, ПО УКРАЇНСЬКИ І В. АЙВЕНС, ПО АНГЛІЙСЬКИ.

Тов. В. Н. Колісник, предсідатель.

Справа ця обходить кожного українського робітника і кожну українську робітницю, тому приходіть почути її вяснення і прилучити свій голос до протесту проти неслухних атаків українських робітників і фермерів.

Екс. Ком. Стов. Укр. Роб. Дім.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщення в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві виразно зазначити, що бажає звороту своєї рукописи на сумачі її непоміщення та залучити поштову марку на її пересилку.

ЛИСТ ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ СТОВ У.Р.Д. ДО РЕДАКТОРА "ФРІ ПРЕС"

Вінніпег, 19 грудня 1923.

До редактора "Free Press Evening Bulletin".

Перечитавши Ваші статті з 17-го і 18-го ц. м. під наголовками "Судове пересудження в Порт Артурі вказує сильний комуністичний рух серед українців" а також "Українські радикали цілковито переміняли значіння малого червоного шкільного будинку" та зауваживши, що в них були подані фальшиві та баламутні заяви, просимо помістити цей лист в такі самі видні місця, даючи нам цим нагоду предлажити наше висвітлення справи перед загальом.

Стіваришення Український Робітничий Дім зістало зорганізоване на весні 1918 року і закорпороване в Манітобі на підставі "Charitable Associations act" (закон про добродійні товариства). Цілі і завдання Стіваришення Український Робітничий Дім є наступні:

"Глекати духа братерства між членами Стіваришення і об'єднуватися або лунитися з іншими подібними товариствами."

"Допомагати членам Стіваришення в случаях слабости, нещасливих випадків або смерті при помочі датків, вкладок, пожертвований і оподаткованих, а також їхнім сімействам, або вдовам і сиротам оставшим по померших членах і іншим потребуючим помочі."

"Допомагати членам Стіваришення, а також і іншим особам фінансово при помочі жертвований або позичок, або і в інший спосіб, коли даний член, або члени, або й інші особи потребуватимуть такої помочі."

"Допомагати емігрантам і опікуватися тут ними та дбати і забезпечувати їх та їхні сімейства, поки вони осядуться на певному місці."

"Поширати інтереси і у всякий спосіб допомагати робітничій справі і взагалі допомагати робітникам в їхніх відносинах до роботодавців."

"Ширити як найдалше просвіту серед членства Стіваришення."

"Устроювати публічні лекції, концерти, театральні вистави і т. д., словом глекати науку і штуку."

"Основавати і вести школи для робітників і фермерів, вільні школи для їхніх дітей і курси для неграмотних."

"Основавати і удержувати публічні бібліотеки."

"Мати в своєму володінні, набувати і удержувати реальною і ріжного рода майно для ужитку і цілей Стіваришення, та взагалі вести всякі діла, які будуть потрібні для цілей Стіваришення, але ніколи не займаючись торговлею."

В першій з Ваших статей Ви заявляєте, що членство Стіваришення Український Робітничий Дім було набране з "розбитої військової групи членів українського відділу Робітничої Партії".

Ми заявляємо, що така організація, як Робітничі Партія, не істнувала в часі організації і інкорпоровання Стіваришення Український Робітничий Дім. Робітничі Партія зістала організована в 1921 році, що є три роки після сформовання Стіваришення Український Робітничий Дім.

Порівнюючи конституції Стіваришення Український Робітничий Дім з програмами політичних організацій є абсолютно нерозумним, так як ніяка секція конституції Стіваришення Український Робітничий Дім, яка є подана повще і якої членство Стіваришення придержується, не говорить про ніяку політичну діяльність.

Ваша стаття говорить про якийсь таємний протокол з конвенції, відбуті в днях 15.—18. січня 1923. Однак заявляємо, що Стіваришення Український Робітничий Дім ніколи не відбувало ніяких таємних мітингів або конвенцій і не друкувало ніколи ані не держало ніяких таємних протоколів. Всяке поладкування справ і діловодство Екзекутивного Комітету, збори членів і з'їзди відбуваються відкрито і всі справоздання з них були друковані і відкрито розповсюджені серед членства Стіваришення. Всякий член або чоловік, що бажає розслідити які небудь справи Стіваришення, має повну спроможність зробити це.

Заклади, що удержували Стіваришення Український Робітничий Дім школи вчать доктрин комунізму і революції, є абсолютно фальшиві, так як предмети, яких вчать в школах, є лише українська мова (читання і писання), граматика і література, а також музика.

Фальшивою є також заява, що якийсь урядник Стіваришення Український Робітничий Дім зробив якусь заяву Вашому представникові, або кому іншому, що навчання дітей в школах може мати яку небудь звяз з доктринами революції. І та частина Вашої статті, котра ніби-то має бути заявою "високого урядника У.Р.Д." і котра звучить: "Ми не вчимо дітей насильної революції. Ми вчимо їх, що великі реформи в суспільнім устрою завжди були доконувані при помочі насильства. Це є історія. Як що діти заклопочат з цього, що насильна революція є неминуча, ми цьому не винні. Мусите винуватити за це історію", — є чистою вигадкою.

Цілковито неправдою є, що школи Стіваришення Український Робітничий Дім є вповні або частинно удержувані грошми совітського правительства Росії, і ми визнаємо Вашу газету, щоб вона доказала це дійсними фактами або в протинім случаю, щоб відклікала свої заяви, так як ці школи є удержувані виключно фондами, пожертвованиями членством Стіваришення або одержаними при помочі колект і доходів з представлень, концертів, рептовання галі і т. д.

Щодо перекладу справоздання зі З'їзду Стіваришення Український Робітничий Дім, відбутого в Вінніпегу в січні 1923 року, ми заявляємо, що цей переклад є неправильний і зроблений з наміром викликання упередження публічної опінії і властей проти Стіваришення.

Ми бажаємо зацитувати один фальшивий переклад серед многих інших, що уживане і справозданню слово "просвітний" є неправильно переложене на "класово-просвітний".

Хоч ми не хочемо забирати за багато місця у Вашій газеті, всетаки ми бажаємо вказати, що п. М. Попович не є учителем, що вчить в школі Українського Робітничого Дому, як також не є він секретарем ані членом Екзекутивного Комітету цього Стіваришення. Учителем в школі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу є особа з університетським образованием, яка не має абсолютні ніяких звязків з ніякою робітничою політичною організацією.

Цілковитою неправдою є, що якийсь "урядові рекорди і заяви показують, що уживається майже тих самих підручників і метод навчання, що і в школах Совітської Росії".

Для Вашої інформації ми скажемо, що ці підручники були загально уживані в українських школах в Східній Галичині перед війною і довго перед тим, заки повстали Радянські Республіки. Ці книжки були передруковані тут "Українською Книгарнею", під ч. 850 Мейн стріт у Вінніпегу, з пропущенням оповідань, поезій і ілюстрацій, відносячихся до правительства і правителів "старого краю", та є уживані майже у всіх українських школах в Канаді і Злучених Державах. Ваша стаття, що ці книжки проповідують політичні або економічні доктрини комунізму, є лишена всякої основи.

Український Робітничий Дім у Вінніпегу не є ані три ані двоповерховим будинком цього школа не є приміщення "на другім поверсі", як сказано у Вашій газеті. Він є одноповерховим будинком з великою театральною салею. Неправдою є також, що в Укр. Робітничім Домі в Вінніпегу "є школа для старших дітей, не підлягаючих законам відносно дітей, що не мають нагляду, яка функціонує від 2-ої до 4-ої по полудні". Немає одної школи в ніякім окрузі в Канаді, що займаєла би місце "регулярних просвітних заведень", і Ви є також фальшиво поінформовані, що на Елмвуд і в Форт Рудж є школи, що мають якісь небудь звязок зі Стіваришенням Український Робітничий Дім.

На закінчення ми бажаємо заявити, що це Стіваришення є братерською, заповоговою і просвітною інституцією, що обмежує свою діяльність в рамках даного її правительством цієї провінції чартеру — всі інші цілі були-б, розуміється, ultra vires — і ми заявляємо, що нападати на нас в цій серії статей є несправедливо для Стіваришення, баламутством для загалу і дуже шкідливо для українського населення в цім краю.

Надіючись, що повисші інформації ознайомлять Вас з правдивими фактами оскаржень, що були спрямовані проти нас Вашими інформаторами, та що нам буде дана та сама спромога вчлоситися на сторінках Вашої газети,

Остаємо з поважанням,
 Екзекутивний Комітет Стіваришення
 Український Робітничий Дім,
 Д. Лобай, секретар.

(Повислий лист, з пропущенням дати і додатим коротким брехливим вступом, був поміщений у "Фрі Прес" в формі новинки в суботнішнім пополуудневім виданню минушого тижня і в понеділковім ранішнім виданню цього тижня.)

'МИРОЛЮБЦІ' І 'МИРОТВОРЦІ'.

Ніхто не говорить так багато про мир, як буржуазія і капіталісти взагалі. Це велике слово не сходить з уст ситих дармоїдів і гздуотів вони його скривд, де треба і не треба. — "Ми за мирне-спокійне життя"... — "Ми мирні горожане"...

Так заявляють все капіталісти і їх прихвотні — дрібно-буржуазні інтелеґенти.

В братовій війні, в усіх погромах людського роду, в брутальних насильствах людей над людьми, буржуазія і капіталісти обвинувачують всіх і вся, тільки не себе! Тимчасом, немає в світі двох думок, що головними виновниками всіх війн та заворушень є капіталісти, які примушують мільони людей йти різати ради конкуренції капіталу. Чужими, неповинними руками працюючих, вони вигрібають з грані печені каштани.

Але, коли ті самі працюючі доведені виснаженням капіталістів до крайности і домагаються належної нагороди за свою працю, щоб можна хоч трохи по людські жити — тоді ті самі капіталісти кричать про "бунт і неспокої" та спроваджують проти робітників військово та гармати.

Велика світова війна минула, забравши мільони жертв, знищивши величезні простори землі і поробивши мільони людей нуджарями та жебракками. Але цього не хоче знати капітал. Капітал далі гострить біду зброю, виробляє трівайні гази на людей і гармати, та видає грубі мільони на удержування мущитрованого війська, а рівночасно з тим гордає на кожному мущі про мир та мирне життя громадяни.

Це не таємниця, що навіть в зруйнованій, господарсько підупалій Європі, дрібні державки, що мають мільони безробітних та голодних робітників і селян, видають великанські суми на армії та збройні запаси. Задолжуються по вуха, підупадають ще гірше, але узброюються.

Ось і тут, за широким океаном, далеко від Європи, "незтраляно-миролюбиво" Америка також незвичайно широко займається "миротворством". Недавно, президент Злучених Держав Америки Куїлдз заявив, що "на скріплення армії і флоту треба видати на цей рік 650 мільонів доларів".

А. Орган капіталістів "Нью Йорк Амерікан" додає: — "Військова сила, це запорука проти нападу з поза границь держави і запорука проти руйнуючих неспорядків у внутрі держави". Що це значить? Значить то, що Злученим Державам потрібно нових 650 мільонів доларів для підготовки до нових війн і для піддержання "порядку" у внутрі держави, себто для подавлення робітників, якщо вони осміляться домагатися кращих умов праці.

І це найкращий доказ дійсного капіталістичного "миролюбства" і "миротворства".

К. Ц.

ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ!

Під таким наголовком виступила Комуністична Робітничі Партія Польщі відразу, в якій подає рішення П-го з'їзду партії в справі національного штатина. На цьому місці подаємо точний відпис цих рішень.

I.
 Польські власницькі класи, що топчуть традиції польської демократії, яка вважала буття і волю Польщі за боротьбою за визволення всіх поневолених народів Європи, звязали долю національної незалежности з найтемнішими силами міжнародної реакції. Для широких народних мас незалежність мала бути запорукою суспільних реформ і розвитку демократичних свобод. Але всі вважали, якми годували вони нас в хвилі повстання незалежної Польщі — обманули.

Польська буржуазія очереда істнування польської держави на загартування і зноблення невольницької землі і народів, на ворожій відношенню до всіх сусідніх народів і держав, Росії, України, Литви, Німеччини, Чехословакиї; на відданню Польщі під мілітарну і політичну команду Франції, на випробування природних багатств краю закоординним спекулянтам.

Керманці польської держави розпочали своє правління збройним походом на революційну Росію і Україну, поміючи того, що радянський уряд зараз же після захоплення влади і кількі разів пініше проголосив своє беззаперечне визнання незалежности Польщі. Вони стремили до повалення робітничо-селянської влади, хоч через те прокладали шлях до повернення царату, того зажакою ворога незалежности істнування Польщі.

Тепер, коаліційні капіталісти, аристократи і багаті селяни, правлячі в Польщі, готуються до повалення нових алоційних надпольських народом. Вони хочуть віддати його до нової війни, на цей раз вже проти надходячої пролетарської революції в Німеччині.

Вони хотять зробити з Польщі мур, відділюючий революційну Німеччину від робітничо-селянських радянських республік, хотять блокадею, загартуванням німечьких земель, оружкою інтервенцією вкешити перемогу німечької і міжнародній контрреволюції, яка опісля з цілюю-енною метею спрямована проти самої Польщі. В той спосіб реакційні і контрреволюційні державна політика теперішніх правителів Польщі, приготує зруб для її незалежного істнування.

З'їзд Комуністичної Робітничої Партії Польщі (К.Р.П.П.) перестерігає працюючі маси Польщі перед тою політикою власницьких класів, яка веде польську державу шною крови і гідності робітничо-селянського населення до катастрофи.

Запалення в крові або заморення голодом німечької революції означає не тільки побіду реакції, поневолення робітників і селянина, але також воскресіння двох заборонних сил, кайзерської і царської, а тим самим загрозю нових подій в Польщі.

Кожда краплина крові робітника і селянина, прольята у війні проти революційної Німеччини чи революційної Росії, буде алоційним супротив найжиттєвіших інтересів польського народу.

Тревала незалежність Польщі є можлива тільки підчас влади робітників і селян, тільки в союзі з робітничо-селянськими республіками Росії, Німеччини і інших сусідніх народів. Лиш побідною революцією в Німеччині усуне раз на завжди небезпечку знищення Польщі через буржуазну Німеччину. Тільки диктатура пролетаріату в Росії забезпечує перед поворотом царату. Тільки нарешті робітничо-селянська влада в Польщі гарантує народам Росії, Німеччини і сусідніх народів, що мають в особі Польщі не ворога і рабівника, але брата від молота і пугта. Польща найде неперушиму підставу своєї незалежности лиш в рамках Робітничо-Селянського Злучення Держав Європи.

ПОЛЬЩА ДУСИТЬСЯ.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей" з Галичини)

Коли я писав недавно про невідрадний стан в Польщі — то не прочував, що так скоро пічне ціла державна шляхетсько-буржуазна машинерія розлітатися. Нині не минує ще тиждень — а положення стало таке катастрофічне, що з нього ніхто не находить ратунку.

Перш усього економічне положення стало ще більше невисносиме. Долар платиться вже 5 мільонів польських марок, але це теж нічо не помагає навіть для тих, що змогли би роздобути долари, бо додержавна інфляція швидко в гору, що коли хто хоче порівняти ціни теперішні з передвоєнними і то в відношенню вартости тефериного і тодішого долара, то ціни нині 2—3 рази більші. Значить, що навіть за долара купити ви тепер менше, як перед війною. Це відноситься головню до текстільних виробів та загалом до мануфактури, яка поволі стає для широких мас населення недоступною роскошю. Ціни за харчі йдуть з кожним днем в гору так, що їх вже й неможна сілдити.

От 30. листопада 1 літра молока коштувала 85,000 мп., а тепер коштує вже 135,000 мп. 30. листопада газета коштувала 30,000 мп., тепер коштує вже 50,000 мп., хліб тоді коштував 100—110,000, нині 160—170,000 мп. за маленькій боханчик.

Польський уряд сам обчислив зріст доріжжі від 16. до 30. листопада на 53,67%, а по правді є вона більша і зростає з кождою годинною.

Ратунку нема ні звідки. Польські дати ніхто не хоче. Отже Польща випроудує що тільки може, та накладає що раз більші податки, які платять бідаки, бо багаті, що мають в руках владу все викручуються від плачущих.

Від 1. січня 1924. мається перевести так зв. "валоризація" залізничної, пошти і т. д. Це значить, що мається повернути до ціни передвоєної. Отже, коли залізничний білет коштував перед війною 10 кор, або 2 долари, то від 1. січня він буде коштувати тільки, кілька за долар будеться платити на біржі.

Це піднесе доріжню і на населення видастесь присуд голодової смерті.

Каркобачні проекти польських міністрів фінансів — (що місяця иний міністер) бояться чужій і свої. От не давно повтікали з Польщі фінансові дорадники Англії і Франції. Тепер урядові газети доносять, що і фінансова рада розлітається, та що з неї уступає навіть і був — міністер фінансів Міхальскі.

Відносини в Польщі такі, що тут нічо не помагає. Теперішній уряд давить головню робітничий рух. Професійні а навіть освітні робітничі організації розвіваює і замикане.

У Львові замкнено і завішено діяльність, тав. "Воля", яка істнувала вже 20 років. Так само завішено діяльність "Союзу рільних робітників", який теж істнував ще від 1920 року. Варшавське міністерство рекурсе відкинуло.

Те-ж саме робиться і з другими освітніми організаціями а навіть школами. Тепер саме замикане польський уряд українські приватні школи, за те, що Українці не згодились перемінити їх на польську. Досі замкнено всі українські приватні школи в Дрогобичі, Копичинцях, Радехові і Золочеві.

Колібно національні меншости а головню Українці і Жиди замість жебрати ласки у польської буржуазії, пішли за революційним пролетарським рухом — тоді-б відносини були кращі.

Пролетаріат і соціально революція виведуть і польський пролетаріат і поневолені Польщею народи — на шлях волі і кращого життя.

Буржуазна Польща конає і її нічо вже не всіля вратувати.

5. XII. 1923.

НОВІ КНИЖКИ! -- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомости наша сила, а свідомість здобувається з книжкою. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість наступними новими книжками:

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише 20 ц.
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Снявський; 110 сторін друку, ціна 35 ц.
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна 25 ц.

Замовлення разом з грішми слати до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

РАДЯНСЬКІ РЕПУБЛИКИ В 1923 РОЦІ.

(Огляд написаний спеціально для "Укр. Роб. Вістей".)

УКРАЇНЦІ В МОСКВІ.

В Москві є велика українська колонія. Переважно це молодь, що училась в вищих школах. Є також небагато українських червоноармійців.

Коли-ж говорити про українську колонію в Москві, то треба почати з української місії, яка є центром тої колонії.

Українська радянська місія в Москві міститься на Котлянській провулку ч. 5 і ч. 7. Сюди їде по Покровській вул. Займає вона два великих двоповерхових будинки - осібно під вище згаданими числами.

Українська радянська місія в Москві міститься на Котлянській провулку ч. 5 і ч. 7. Сюди їде по Покровській вул. Займає вона два великих двоповерхових будинки - осібно під вище згаданими числами.

Українська радянська місія в Москві міститься на Котлянській провулку ч. 5 і ч. 7. Сюди їде по Покровській вул. Займає вона два великих двоповерхових будинки - осібно під вище згаданими числами.

Червоноармійці. В клубі часто улаштуються літературні вечери, виклади, концерти. При клубі є гарний хор. А крім цього хору там часто можна почути першорядних українських співаків і співачок, що заангажовані співають в московських операх, як от наприклад відомий український оперовий тенор Мікіша, а також виступають молоді співаки і співачки, що побирають науку в московській консерваторії.

Літературні вечірчки читають свої твори Галичанин Гадзінський, Яловий і деякі початкучі молоді літерати. Дуже гарно побувати серед тих людей. Драматичний гурток того клубу час від часу грає українські штуки в котромуєбує за московських театрів, а останніми часами вів переговори про виважлення театру ім. Комісаржевської, що міститься в тім самім будинку.

В околицях Москви грає сталий мандруючий український театр під керівництвом співака-артиста Овідіана. Овідіанко зі своїми співаками часами виступає і в українській клубі, однак там не дуже люблять той хор за його "малоросійщину". Заспівають вони пару українських пісень, дивись, вже й з'їхали на "Полубида панічка" Петра Павловича. Я думала кучерявий - в него чуба нема? або шось подібного.

Репертуар того театру також старий: Тобілевич, Кропивицький, Старицький і напевно Плаксива Маруся, влюблений Гриць, дурний Жид, паний дядько з синім носом і голпац з горлякою. Халтурщина - як там її називають. Теперішнє молоде покоління цього страшенно ненавидить. Тому серед него тішаться великою симпатією молоді співачки і артистичні сили, що стремлять до чисту українську народну пісню, так само чисте, героїчне театральне мистецтво, а не п'яцьке.

При університеті ім. Свердлова, цій найвищій інституції на території С.С.Р.Р., є також український студентський клуб під проводом т. Ширетюка, молодого і енергійного студента. Цей клуб працює не лише серед студентів України в Москві, але і серед червоноармійців. Якщо в якійсь червоноармійській частині в Москві є кілька українців, там зарадже засновується просвітно-освітній український гурток. Той гурток заосматрується літературою в українській мові, пле-

кається серед него свідомість. Коли такий гурток зміцніє, тоді там улаштуються виклади і лекції українознавства і т. и. Драматичний гурток з клубу ім. Т. Шевченка час від часу грає українські штуки в червоноармійських касарнях. І в цей спосіб ціла молода українська колонія, розкинена по великій Москві, є стало в контакті між собою.

При різних державних установах в Москві працює багато українців, а навіть Галичан, а декотрі на визначних відповідальних посадах. Так Федір Коментар є заступником завідувачого Всеросійського Державного Видавництва, найбільшого видавничого підприємства в цілім Радянськім Союзі.

Гадзінський і Шафран працюють при народнім комісаріаті освіти, а через довший час Гадзінський був заступником серед української еміграції аж трох напрямків політики: 1. Повне признание Української Радянської Державності.

2. Нема на Україні ніякоїсь тої української державності. А через те мусить провадитися боротьба з Москвою, окувантами, хоч би в цілях - виборення автономії.

3. Юридичне признание Української Радянської Державності. Потребу боротьби за розширення національно-політичних вольностей на Радянській Україні. А на Західно-Українських Землях (що під Польщею) створення суверенної Галицько-Волинської держави. А тоді, мовляв, буде видно - чи єдинати з Великою Україною, чи ні. До того часу може й большевиків, впадуть.

Так! Большевики - впадуть! І впадуть на голову українських! Хай др. Лозинський не бідкається: недовгий час і на Західно-Українських Землях, що тепер під пятою польської шляхти - буде влада селянсько-робітнического рада.

Ніхто на остерегання професорське й не зв'язатиме! А остерегання було таке: Не провадити боротьби з Польщею від соціалістичних класів; не мати нічого спільного з большевиками; не мріяти про приєднання Зах.-Укр. Земель до большевицької України; бо антагоністичне протидіяння радянським републикам. А ось - проти наших змагань політично-національного характеру, проти нашої національної еманіпації, проти нашої боротьби з Польяками в цілях утворення Галицько-Волинської Держави з демокра-

(Дальше буде.)

Пролеткор.

МЕТИКУВАННЯ ГАЛИЦЬКИХ ПАТРІОТІВ-ПОЛІТИКІВ

(Кореспонденція "У.Р.В." з Чехословаччини.)

Відславши статтю під назвою "В чім інтерес?" - довелось мені віч-на-віч спостерігати публічні метикування наших політичних банкрутів. 1-го грудня перед академічною молоддю в Празі виступав сам. Др. М. Лозинський з рефератом "Проблеми української політики в сучасній мент". Виступав автор "Галичани в р.р. 1918-1920".

Час, невблагана дійсність зі "зрадницько-несправедливою" політикою антантів - нікому не навчили нашого політика. Він той самий і тепер.

Переказувати зміст відчиту - зайве! - Думки - старі; теж саме споглядання на антантів. Без бога, чи то пак... без антантів - ні до порога.

Треба зазначити, що й "високоповажаний" професор пан доктор Лозинський (так титулували прелегента), догдувалися нарішті про існування серед української еміграції аж трох напрямків політики:

1. Повне признание Української Радянської Державності.

2. Нема на Україні ніякоїсь тої української державності. А через те мусить провадитися боротьба з Москвою, окувантами, хоч би в цілях - виборення автономії.

3. Юридичне признание Української Радянської Державності. Потребу боротьби за розширення національно-політичних вольностей на Радянській Україні. А на Західно-Українських Землях (що під Польщею) створення суверенної Галицько-Волинської держави. А тоді, мовляв, буде видно - чи єдинати з Великою Україною, чи ні. До того часу може й большевиків, впадуть.

Так! Большевики - впадуть! І впадуть на голову українських! Хай др. Лозинський не бідкається: недовгий час і на Західно-Українських Землях, що тепер під пятою польської шляхти - буде влада селянсько-робітнического рада.

Ніхто на остерегання професорське й не зв'язатиме! А остерегання було таке: Не провадити боротьби з Польщею від соціалістичних класів; не мати нічого спільного з большевиками; не мріяти про приєднання Зах.-Укр. Земель до большевицької України; бо антагоністичне протидіяння радянським републикам.

А ось - проти наших змагань політично-національного характеру, проти нашої національної еманіпації, проти нашої боротьби з Польяками в цілях утворення Галицько-Волинської Держави з демокра-

тичним устроєм, то антантів нічого не матиме; можливо й допоможе ще здійсненню наших справедливим стремлінням.

Слухаючи такі професорські метикування пригадуєш приказку: "дурня й у церкві б'ють"... Хіба-ж не дурні?.. Плює ім отта антантів весь час у пилку, мають і акт 14. марта, проте й далі підлабузюватися треба до антантів!.. Хіба-ж можна мінити - стремління нашого люду, на ласку антантів? Так можуть робити лиш раби.

Психологія наших рабів давня. Точнісінько така, як для пам'яті нащадків занотувано в творі М. Лозинського (днівсь стор. 39 і 40. Галичани в р.р. 1918-1920) що, - "сьогодні остання година, коли ми можемо як не перемогти, то хоч з честю убити; завтра нас з підданних Польщі і ми будемо безсильні опертисі с'юму. І тому ми рішисіли".

Очевидно, завдячити треба рішення військовій організації і її провідникові Вітовському. Коли вона не була завикала готовності перестати с' рішення, воно не могло би бути прийняте. Та вона зробила ще більше, - вона настановила (підкреслення вводи М. Лозинського, М. Л.) на прийняття с'юго рішення супроти тих, що ще валялись!..

Як бачите, М. Лозинський та інші навіть нагалялись! І повстання українського народу Галичанин, своє традиційне свято Першого Листопада, що вони тепер рік-річно з неабиякою будничністю святкують, є - ділом світої пам'яті Дмитра Вітовського.

А всі раби були гальмом до реалізації нашої волі. Воїни, маючи найкращу в світі армію, якою була - Армія Галицької України, занепалили справу. Через них ми в шляхетському ярмі.

Та психологія раба така: хоч і сам визнає він свою провину, але найбільшим винуватцем робить інших. Точнісінько таке - і з Лозинським.

Він ось на своєму викладі, виголошуючи істину, що й Волиняки й Галичани - раз опинилися разом у польським ярмі - мусять мати одну політику. Та ба! Волиняки з Хомищакими перші стали на польську угодовську лінію: вони "перші зломали одностійний фронт, стачаючи до польських парламентарних виборів під гальмом - автономії при польській державі"... Волиняки, мовляв, найбільші хруні!..

На все це відповідь коротка: Декларативні промови волинянських послів, що виголошувались з парламентарної трибуни в варшавському сой-

РОБІТНИК І КНИЖКА

Розмова робітника Юрна Носача з робітниками.

Цим разом хочу сказати так, просто з міста. Ну Товариші робітники і Ви Товариші робітничі, поставте собі ось зараз такі питання:

— Що то таке боротьба класів? — Чому робітництво цілого світа, всіх народів єдиється в своїй класовій боротьбі? — А як воно єдиється? В чому полягає та єдність? — Говориться про Інтернаціонал. На що робітничого Інтернаціоналу і чим він корисний для робітника? — Часто читаємо або чуємо про різні Інтернаціонали, як класові організації всесвітнього робітництва, а чи знаємо ми їх історію?

Правда, видається, що ці питання відомі нам, але ану поспробуємо завтра точно дати відповідь на них своєму невідомому товаришеві! Але так, щоб не пересипати з пустаго в порожнє, а так розкапати точно, зрозуміло. Знаю дуже добре, що не багато найдеться таких, бо - ми не мали змоги дотепер навчитися цього. Алеж ми так часто говоримо про класову робітничу

свідомість, тимчасом не вміємо як слід пояснити її теоретично.

Ні товариші, нам треба братися таки поважно до праці над собою. Нехай в наших рядах не буде ані одного робітника і робітничі, які не вміли би відповісти точно на вище згадані питання. Бо це буде сором для нас самих. Свідомим робітником може називатися тільки той, який справді свідомий. Відповідь на повні питання Ви дістанете з книжки "Що таке всесвітній Союз робітників". Вишлите до "Українських Робітничих Вістей" 20 центів і одержите цю корисну необхідну книжку протягом кількох днів. Перечитаєте і ніколи не пожаєте своїх 20 ц. Я все свого тримаюся: Треба всім нам вчитися і ще раз вчитися. Всі ми не мали змоги вчитися шкільно, тому працюймо самі над собою! Викорніймо з поміж себе поверховість і не свідомість! Хай живе класово свідоме українське робітництво Канади!

З пролет. привітом Юрко Носач.

мі - відомі світові. Як уже не інтерпретувати їх панок Лозинський, а вони все-ж такі лишаються зі змістом всуукраїнським!.. Говорити мені про це - зайве. Що-ж торкається цього автономічного гасла Волині, в часі виборів до польського парламенту, то тут змушений я забрати голос.

Волиняки стали до виборів, щоби дати Польякам так званий парламентарний поєдинок. По де-кілях конспіративних нарадах на Волині, рішено було дати рішучий біт: своєю активною поставою при виборах (не допустити, щоби з української землі вишшов ані один посол Польки), заманіфестувати зайвий раз перед світом, що на ті Західно-Українські Землі - Польяки не мають жадніського права. Ось у тій справі й вийрив мене негалецький Народний Комітет Волині до Львова, засувати провідникам галицької політики наш намір: користаючи з примусових виборів до польського парламенту, утворити свою Українську конституанту на окупованих Польщею українських землях. Але провідники з П'ємонту, отті гештефмахери з трудовицького кагалу, в оці виклики мене: - "Ха-ха-ха! Конституанту?! А скільки ваш темний Волинь проведе послів?.. Одного - найбільше два!.. Хе-хе-хе!.."

— Висміяний трудовиками! (які до речі не дали нам і аргументів для переконання віч) вернув у до дому. Волиняки з Хомищакими - хоч-не-хоч переправляли вибори виключно своїми слабкими силами. Як-ж вислали?..

На Волині здобули всі мандати: ні в соїмі, ані в сенаті нема не тільки Полька, але й Українця-хруні... Побида наша, ані сподівались ми, повна: навіть на етнографічно польській окрузі, Люблин - проведи в посли України, Павла Васильчука. А від того шляхтяр-скряки, переважаючись, немов би скрикнули: "Лихо-ж горенько наше, аж по Люблин не наше!.."

Та заледви стало відомим про результат виборів, як на той темну Волинь - трудовики послають аж двоє акusherів для уконститування українського посольського клубу. В числі тих акusherів від політики був і Целевий, той самий, що нищипорить тепер у Америці за долларами.

Такі шюанси з народни Україниської Парламентарної репрезентації в варшавському соїмі подаю тому, щоби акusher Целевий не впав в гріх, та блцкучої нашої побіди на Волині не постави на актив галицького трудовицького партії. Адже, коли в нього - Шеремета з Мельничуком сподівалися переквершати нашою, щоби покершували в варшавському соїмі (Докінчення на 4-ій сторіні.)

торів для переконання віч) вернув у до дому. Волиняки з Хомищакими - хоч-не-хоч переправляли вибори виключно своїми слабкими силами. Як-ж вислали?..

На Волині здобули всі мандати: ні в соїмі, ані в сенаті нема не тільки Полька, але й Українця-хруні... Побида наша, ані сподівались ми, повна: навіть на етнографічно польській окрузі, Люблин - проведи в посли України, Павла Васильчука. А від того шляхтяр-скряки, переважаючись, немов би скрикнули: "Лихо-ж горенько наше, аж по Люблин не наше!.."

Та заледви стало відомим про результат виборів, як на той темну Волинь - трудовики послають аж двоє акusherів для уконститування українського посольського клубу. В числі тих акusherів від політики був і Целевий, той самий, що нищипорить тепер у Америці за долларами.

Такі шюанси з народни Україниської Парламентарної репрезентації в варшавському соїмі подаю тому, щоби акusher Целевий не впав в гріх, та блцкучої нашої побіди на Волині не постави на актив галицького трудовицького партії. Адже, коли в нього - Шеремета з Мельничуком сподівалися переквершати нашою, щоби покершували в варшавському соїмі (Докінчення на 4-ій сторіні.)

М. ІРЧАН.

10)

ЗА ОКЕАН.

(ПОДОРОЖНІ ВРАЖІННЯ.)

(Продовження.)

18. жовтня 1923 року.

Тільки розбудилися, зараже одягнені і вигідані на падабу. Була 6-та година ранком. Корабель стояв близько французького порту Шербурґ і перетягав з малих корабликів різні скрині та почу. Нас зацікавила годолово почта, бо по правді, ми перший раз в житті бачили таке. Тисячі-тисячі мішків з почтою різних держав Європи перекидає цілий ряд робітників з рук до рук, аж доки вони не опинювалися на дні "нашого" великана. Кожний мішок звичайно має колір своєї держави і великий напис нпр. Франція, Італія, Еспанія і т. д.

Продовжуємося з Іваном близьким французьким берегам і Іван, як добрий український воєк, починає фантазувати: — Знаєте, я вірю, що прийде час, коли ми, Українці, будемо ще наступати на ці береги. Чорноморська фальста підлаве під червоним прапором аж сюди, а на палубі ждатиме

з своїми скорострільами Кості Третяк, та з полком Володимира Верховий... А там, в глибині Франції кипітиме боротьба робітників з панамі...

Це Іван згадує колишню війну й імена різних товаришів. Якоюсь менше охвачує цілого ця історія і я, мимоволі примружую річ та не бачу ані палуби, ані чорних хань моря. Живу хвилинку словами Івана і в ухах лящити дикий вереск та вистріли. А в голові півсвідомо, радісна думка: — Це за нашу кривду... За кров мільонів...

Ех! мрійники ми і це горе наше. Треба брати дійсність такою, як вона є. Мрійність задишим легковірним "політикам", що 5 літ мріяли про справу ведливості парижських мурів. А ми - діти суворой дійсності, тому - сміло і твердо дивімся вперед! Ні подлости чужих та своїх, ні їх варварські знущання не вб'ють тої сили, яка наростає в наболілих серцях мільонів поневоленних.

Голос духа чути скрізь: По курних хатах музичних, По варстатах ремісничих,

По міських неволі й саї... Сила родиться й злявється. Не ридати, а здобувати. Хоч синям, як не собі, Крашу долю в боротьбі!..

Так тяжко на душі, як дивимося на Францію. А по правді, сама країна не винила нам ніякого зла. Ціла країна не менше поневолена своїми панамі, як й наша Галичина. Як дивно! Франція - матір Великої Революції, представляє зараз собою найчорнішого ката в цілому світі. Боева-бадьора і безсмертна "Марселеза" зробилася в устах синих панів поганим скавудіям.

Змінює їх побідиний спів, Змінює їх побідиний хід. На голос пса і хід гни...

І ось, настали власники цієї гарної країни, ситі дармоїди парижських палат, не задоволені тільки одною землею, а простягли захляну руку на далекій схід. І оборона поневоленних перед цєю панською нахабністю звється в буржуазній термінології страшним словом: "большевизм" та "дикунство". Ні! Байдуке нам, як називають нас пані. Справа не в назві, а в дії. Навіть дикий медвідь розбиває залізну клітку, щоб вирватися на волю.

І Франко: "Війний революціонер"

А ми - не медведі і з "культурністично" європейського панства мусимо боротися всіма силами і всіма способами, бо це свята боротьба за права людинні.

На "наш" корабель всіляко багаторо нових подорожних, переважно Італійців та Еспанців. В 9-тій годині "Pittsburgh" прощається гудками з французьким портом і ми ідемо далі. Просто не віримо, що аж до берегів Канади "наш" корабель більше ніде не пристане. Перед нами щідій тиждень безперестанної дороги. Аж не віриться, що сім днів буде гуркотити під нашою каютою корабельна шпур.

Погода прекрасна, тепла. Ідемо дві години з наших очей не зникають невеличкі французькі острови, хоч дехто вперто твердить, що це береги Еспанії. Але ми не такі наївні і хоч промаршували молоді літа в воєній хуртовині, географія пам'ятаємо не зле.

Іван любить обсервувати людей, а я люблю приглядатися тоді йому. Полудневі народи, головю Італійці та Еспанці, мають всі жалюгідний вигляд. Такі погорблені, обдерті, прибиті. На кожного дивляться з якимсь підозрінням. А лівні - страшенно. Сядь і хоч ріж його, не рушитися з

місця. Іван відразу пізнає, що це робітники, а просто тияди, для яких не першина оця дорога в Америку. Це впрочім пізнати по їх поведінці. Чорні очі бігають все жваво і чогось шпикають. Але Іван жартує собі з них всіх. Він стає з боку, опреться своєю високою доставою на стіну і пильно починає вдивлятися в Італійців. Спершу Італійці крутяться, незвертають уваги, але як Іванові очі не відстають від них, ніяковіють лівні сині Італії і згодом - відходять в бік. А я сміюся вдоволено і слухаю, як похваляється Іван: — Таки боється мене...

Апетиту в нас все ще немає. Вправді їсти хочеться дуже, але як тільки зайдемо в ідальо і почуємо пару, то зараз тікаємо назад. (На кораблі все вардуть паром, а не вогнем.) Розуміється, вибір в стравах величезний, тільки годі ї їсти. Оба живемо огірками, водою з оштом і овочами, а наш третій товариш - стрілець "нівроку" їсть все, що тільки повниться на столі. Одно спостерігати цікаве явище, про яке до цього часу не знав. Можна зенанавидити людину за її іду. Ось ми з Іваном ненавидимо до крайнього степення кількох тисів, які не тільки, що їдять все а все, а ще в гарячий чай або

каву кидають масло, щоб розтопилося, або мармоляду. Робиться гіджк і Іванови незатирається руки, щоб - "захапати" такому чоловікові. Чорні очі бігають все жваво і чогось шпикають. Але Іван жартує собі з них всіх. Він стає з боку, опреться своєю високою доставою на стіну і пильно починає вдивлятися в Італійців. Спершу Італійці крутяться, незвертають уваги, але як Іванові очі не відстають від них, ніяковіють лівні сині Італії і згодом - відходять в бік. А я сміюся вдоволено і слухаю, як похваляється Іван: — Таки боється мене...

Апетиту в нас все ще немає. Вправді їсти хочеться дуже, але як тільки зайдемо в ідальо і почуємо пару, то зараз тікаємо назад. (На кораблі все вардуть паром, а не вогнем.) Розуміється, вибір в стравах величезний, тільки годі ї їсти. Оба живемо огірками, водою з оштом і овочами, а наш третій товариш - стрілець "нівроку" їсть все, що тільки повниться на столі. Одно спостерігати цікаве явище, про яке до цього часу не знав. Можна зенанавидити людину за її іду. Ось ми з Іваном ненавидимо до крайнього степення кількох тисів, які не тільки, що їдять все а все, а ще в гарячий чай або

глянемо з корабля і відчуваємо страшну самотність. Кількасот людей на кораблі відбиті від цілого світа, від всього живого. Кругом тільки сірий непроглядний туман і трівожні - жалібні гудки. Однак високий Іван багато більше затрівожений мрякою, як і Ян. Ходіть по палубі понурившись годолово і все доносить мені в каюту, що мряка стає чимраз густішою. Минають довгі години, а корабель не перестає гудити. Він ледво-чутно посувається вперед, щоб не наїхати на другий в темноті. Якою дивно хлопоче вода і густа мряка нісплово влізати навіть в коридори.

Мабуть вечері. В ухах шумить беззастане гудіння, а я злясо, що так повільно ідемо. Як би так була завтра погода, то ми готові хоч з далека побачити вичери Ірландію.

Після вечери сідаю писати свій щоденник, а Іван курить завзито і мучить своїм проникливим зором Італійців. В кінці мряка робиться такою непроглядною, що корабель стає і далі не їде. Ми махаємо на все рукою і їдемо спати, хоч довго не дають нам заснути трівожні гудки. (Далі буде.)

ПОМІЧ УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ПРЕСІ В КАНАДІ.

Table with names and amounts: Відд. Жен.-Робітниця, Келгари \$10.00, А. Клим, Еспинола 5.00, П. Кузнєв, Вінніпег 5.00, М. Строч, Келгари 5.00, П. Криштолюк, Аргонот 5.00, Г. Смал, Евелін 2.00, К. Давидівський, Келгари 1.00, П. Музичка, Каломі 1.00, І. Газдок, Трі Гілл 1.00, С. Оніщук, Монровія 1.00, С. Сисак, Евелін 1.00, П. Мильковський, Бура 1.00, І. Вакалок, Плейн Лейк 1.00, І. Косинка, Мелвін 1.00, І. Васильок, Базо Ривер 1.00, М. Бабій, Еспинола 1.00, Г. Рогожа, Летбридж 1.00, Д. Замойський, Калвенд 5.00

душенням плачем. Нову "Невідомого" виставили гучними оплесками. Під час оговідання старого Антона про його "одинокий щасливий день" плакала мертва тишина. Навіть діти, котрі в нас не хочуть піддаються дисципліні, замовкли і з роззявленими устами та цікавістю гляділи на цього нещасного батька, що своїм гробовим голосом з болем серця розповідав про свій гарний, але болючий споминок. Цей вечір довго будуть згадувати ті, хто був присутній і ті, що пропустили його, добро будуть жалувати.

Table with names and amounts: І. Н. Порайко 1.00, П. Якімів 1.00, А. Квасний 1.00, М. Шидловський 1.00, В. І. Нікофорук 1.00, Катерина Порайко 1.00, В. Котуш 1.00, І. П. Бойчук 1.00, О. Гарись 1.00, О. Рогаченко 1.00, П. Карпець 1.00, Г. Молюфій 1.00, В. Н. Попович 1.00, Р. Дячок 1.00, Н. Савич 1.00, М. Г. 40, В. Томак 25, Ю. Гатишин 25, Г. Кресак 25, М. Тітус 25, П. С. (непечатний) 25, М. Варійко 1.00, Г. Бут 1.00, Бєзіменних 5.26

Едмонтон, Алта. Дорогі Товариші! На поміч пресі як в поздовній грудні, видавався деякою якою плазури. Адак місяць листопад був до него призначений. Невже брех со-адіаності або може байдукаєть? Та ні. Ні одні, ні друге. Соціалістичність між ними є, як і попередно. Але ось в чім річ.

З іменими ми й не знали що робити. Бо коли Едмонтон виїхав на поміч пресі тільки \$62.00, то що тоді думати про менші місцевості? Виратувала нас з того клопоту "Літошка Школа", бо прийшла нам з помічю.

Table with names and amounts: Разом \$76.55, З представлений "Безробітні" \$62.00, На передплату 7.00, Разом \$150.81

Перед трома місяцями ми розпочали кампанію за фондами на сплату доугу Укр. Роб. Доугу в Едмонтоні та мусять її вперед покінчити, як опісля познати про робітничу пресу. Бо в яєно, як каже народна поговорія, що хто біжить за двома зайцями, то й одного не ловить. Кампанія закінчилась з несподіваним успіхом. Доуг в часті пригушено. Отже тепер на порядок дня прийшла пресу.

В іменими ми й не знали що робити. Бо коли Едмонтон виїхав на поміч пресі тільки \$62.00, то що тоді думати про менші місцевості? Виратувала нас з того клопоту "Літошка Школа", бо прийшла нам з помічю.

Table with names and amounts: Разом \$150.81, В іменими ми й не знали що робити. Бо коли Едмонтон виїхав на поміч пресі тільки \$62.00, то що тоді думати про менші місцевості? Виратувала нас з того клопоту "Літошка Школа", бо прийшла нам з помічю.

МЕТКУВАННЯ ГАЛИЦЬКИХ ПАТРІОТІВ-ПОЛІТИКІВ.

лекшити собі доларохапство, й тутечка согрінити? Уявля собі, як би виглядали справи, коли-б і Східна Галичина не дала одні одного Поляка посла або хунія? (А там, при крайній свідомості народних мас, ніж у нас на Волині — побіда була певна!) Щоб вишло, колиб послы в Галичині враз з Волиняками, не йдучи до Союму, проголосили: що українській народі польської влади-арма не признає. Чи при такій ситуації можливий був би пізнійший акт діянтів з 14. марта? Ні!.. Подібного-акту не було-б: хоч би вже й через те, що Польки не мали-би вже тоді о. Ількова і Ко., які в імени Українського Народу благають про прийняття нас під ласкаву руку панашляхтича.

ОБРОНОЧНИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Table with names and amounts: ГЕМТРЕМК, МІШ. Збірка тов. на листі \$130.45, ВІННІПЕГ, МАН. З забави Відділів Жен.-Робітниця Вінніпегу і Іст Кіддонан \$61.90, ШКАГО, ІЛ. Збірка тов. на листі \$23.50, АНИЮКС, Б. К. М. Романович \$2.00, ВІННІПЕГ, МАН. Д. О. М. \$1.25, ТРІ ГІЛС, АЛТА. Іван Газдок \$1.00, МОНРОВІЯ, КАЛ. М. Оніщук \$1.00

Ошав, Онт.

Заходом філії У.Р.Д. в Ошаві відбувся тут дня 18-го листопада мітинг в справі нашої робітничої преси. Председателі т. Крас пояснив присутнім мету мітингу, після чого кілька місячних бесідників виступили і широко пояснювали значення для робітників їхньої преси, яка стоїть в обороні праючого люду, та борється з непереможною і темнотою. Одним словом робітничим органам в Канаді являються "Укр. Роб. Вісти", що стоять на боєм фронті проти сильного ворога капіталіста, та завзято ведуть проти него боротьбу. Тому робітникам повинні стати всі в обороні своєї преси, та поперти її фінансово і морально, бо ворог її не піддається, а хоче знищити.

Table with names and amounts: З. Ставничий 50, В. Юрчук 50, О. Редко 50, М. Гіт 50, Ф. Шульга 30, Н. Понадін 25, І. Руснак 25, С. Гринюк 25, Г. Марчук 20, Разом \$5.75

Table with names and amounts: Т-ка В. Петрус зібрав на листу ч. 246 на пресовий фонд "Т.Р." 50, Н. Дюфес 50, Ф. Стяко 50, І. Свігун 50, В. Головачук 25, А. Гайдейчук 25, І. Ковальський 25, А. Кобалов 25, Белкурт 25, С. Бурук 25, І. Дакенко 25, А. Шеньє 25, Ф. Караш 25, К. Гораш 25, Разом \$3.85

В іменими ми й не знали що робити. Бо коли Едмонтон виїхав на поміч пресі тільки \$62.00, то що тоді думати про менші місцевості? Виратувала нас з того клопоту "Літошка Школа", бо прийшла нам з помічю.

Table with names and amounts: Разом \$3.85, Відділ Женщин-Робітниця ім. Т. Шевченка відграв одні представлення з котрого увесь дохід призначено на пресу як садує: \$10.00 на "У.Р.В.", \$10.00 на "Т.Р." і \$10.00 на "Робітничю" в Нью Йорку.

Ошав, Онт.

Спростовання. — В минулому рахунковому поквитанню жертовданців на У.Р.Д. в Едмонтоні зайшла помилка, де замість \$622.61 надруковано \$522.61, як також пропущено імя т. Ю. Семковича, що жертував \$5.00.

Шкаго, Іл.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$30.00, себто: на відновлення передати за "Укр. Роб. Вісти" \$4.00, на передплату "Голос Праці" \$1.50, на передплату "Голос Робітничий" \$1.00 на оборонний фонд "У.Р.В." проти тих "чесних" людей, які являються гальмою робітничого поступу \$23.50. Ми українські робітники в Шкаго не дуже дивуємося тим "культурним" людям, які, втрапивши довір в робочій масі, з котрою легко жили і ще дальше хотіли жити, кинуть собі на поміч чужий рідкум — парграфіи, з тригоном диктують ці люди на зріст аєто, що носять на собі марку "робітничі" і старяться ще болей перед смертю подиртати трохи ногами.

Едмонтон, Онт.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$93.85, з чого на пресовий фонд "У.Р.В." \$20.25, на передплату "У.Р.В." \$42.00, на пресовий фонд "Голос Робітничий" \$29.60 а на передплату "Тов. Роб. \$2.00.

Вест Форт Вейл, Онт.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$60.00, котрі прошу розділити як садує: \$4.00 на пресовий фонд "У.Р.В." а \$16.00 на пресовий фонд і на передплату "Голос Робітничий". На пресовий фонд і на передплату збірли товаришки Анна Палець і М. Грешук а \$44.00, це свій прибуток з концерту, що Відділ У.Р.Д. вивізна на прес. фонд "У.Р.В." Листи за збирання фонду і передплати задержимо в себе ще одні місяць, бо в місяці листопад годі було зібрати більш суму грошей. Майні через три місяці нічого не робили і доперва від 10-го місяця пішло все своїм повним ходом. Тому я ми сподіємось лєшо більше зібрати.

Table with names and amounts: Дорогі Товариші! Послаю Вам \$29.75 на пресовий фонд "У.Р.В." а \$10.00 на передплату. Ці гроші в зібрав між тутешніми українськими майнерами. Серед уперших тяжких матеріальних обставин майнери не забули про свою робітничу пресу і жертували на піддержку її хто що міг.

Table with names and amounts: Імена жертовданців: Леон Томас \$2.00, Нікола Хан 2.00, Григорій Хмара 2.00, Яким Боднар 2.00, Юрій Рудак 2.00, Іван Олексій 1.50, Василь Дзерник 1.00, Григорій Дзерник 1.00, Остап Лєх 1.00, Іван Гавалюк 1.00, Павло Балук 1.00, Нікола Николаевич 1.00, Степан Поперечний 1.00, Петро Макар 1.00, Нікола Рымар 1.00, Григорій Кшиш 1.00, Іван Борук 1.00, Федор Котик 1.00, Нікола Мавеський 1.00, Михайло Бондура 1.00, Василь Пугач 50, Іван Березюк 50, Гриць Буденчук 50, Іван Мороз 50, Петро Курляк 50, Степан Галичук 50, Юрій Фолчук 50, Федор Саутник 50, Андрій Галичук 25, Разом на прес. фонд \$29.75

Нью Торонто, Онт.

Сповідання відділу У.С. Р.П.К. в Нью Торонто з листоподолної компанії в користь "У.Р.В." представляється як садує: Чистий прихід з балю, що відбувся дня 24-го листопада ч. р. випануло на фонд "У.Р.В." \$14.75.

Сідней, Н. С.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$70.20, з цієї суми грошей приходить \$30.50 на передплату, а \$39.70 на пресовий фонд. На пресовий фонд жертували слідує: І. Горняк \$3.00, В. Савков \$1.00, С. Рубанський \$1.00, В. Стельмах \$1.00, І. Хар \$1.00, В. Шербаєв \$1.00, А. Мащора \$1.00, М. Марак \$1.00, В. Гауханюк \$1.00, Разом \$11.00

Table with names and amounts: Т-ка В. Петрус зібрав на листу ч. 246 на пресовий фонд "Т.Р." 50, Н. Дюфес 50, Ф. Стяко 50, І. Свігун 50, В. Головачук 25, А. Гайдейчук 25, І. Ковальський 25, А. Кобалов 25, Белкурт 25, С. Бурук 25, І. Дакенко 25, А. Шеньє 25, Ф. Караш 25, К. Гораш 25, Разом \$3.85

Table with names and amounts: Разом \$3.85, Відділ Женщин-Робітниця ім. Т. Шевченка відграв одні представлення з котрого увесь дохід призначено на пресу як садує: \$10.00 на "У.Р.В.", \$10.00 на "Т.Р." і \$10.00 на "Робітничю" в Нью Йорку.

Вест Форт Вейл, Онт.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$60.00, котрі прошу розділити як садує: \$4.00 на пресовий фонд "У.Р.В." а \$16.00 на пресовий фонд і на передплату "Голос Робітничий". На пресовий фонд і на передплату збірли товаришки Анна Палець і М. Грешук а \$44.00, це свій прибуток з концерту, що Відділ У.Р.Д. вивізна на прес. фонд "У.Р.В." Листи за збирання фонду і передплати задержимо в себе ще одні місяць, бо в місяці листопад годі було зібрати більш суму грошей. Майні через три місяці нічого не робили і доперва від 10-го місяця пішло все своїм повним ходом. Тому я ми сподіємось лєшо більше зібрати.

Гілкест, Алта.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$60.00, котрі прошу розділити як садує: \$4.00 на пресовий фонд "У.Р.В." а \$16.00 на пресовий фонд і на передплату "Голос Робітничий". На пресовий фонд і на передплату збірли товаришки Анна Палець і М. Грешук а \$44.00, це свій прибуток з концерту, що Відділ У.Р.Д. вивізна на прес. фонд "У.Р.В." Листи за збирання фонду і передплати задержимо в себе ще одні місяць, бо в місяці листопад годі було зібрати більш суму грошей. Майні через три місяці нічого не робили і доперва від 10-го місяця пішло все своїм повним ходом. Тому я ми сподіємось лєшо більше зібрати.

Table with names and amounts: Т-ка В. Петрус зібрав на листу ч. 246 на пресовий фонд "Т.Р." 50, Н. Дюфес 50, Ф. Стяко 50, І. Свігун 50, В. Головачук 25, А. Гайдейчук 25, І. Ковальський 25, А. Кобалов 25, Белкурт 25, С. Бурук 25, І. Дакенко 25, А. Шеньє 25, Ф. Караш 25, К. Гораш 25, Разом \$3.85

Table with names and amounts: Разом \$3.85, Відділ Женщин-Робітниця ім. Т. Шевченка відграв одні представлення з котрого увесь дохід призначено на пресу як садує: \$10.00 на "У.Р.В.", \$10.00 на "Т.Р." і \$10.00 на "Робітничю" в Нью Йорку.

Вест Форт Вейл, Онт.

Дорогі Товариші! Послаю Вам \$60.00, котрі прошу розділити як садує: \$4.00 на пресовий фонд "У.Р.В." а \$16.00 на пресовий фонд і на передплату "Голос Робітничий". На пресовий фонд і на передплату збірли товаришки Анна Палець і М. Грешук а \$44.00, це свій прибуток з концерту, що Відділ У.Р.Д. вивізна на прес. фонд "У.Р.В." Листи за збирання фонду і передплати задержимо в себе ще одні місяць, бо в місяці листопад годі було зібрати більш суму грошей. Майні через три місяці нічого не робили і доперва від 10-го місяця пішло все своїм повним ходом. Тому я ми сподіємось лєшо більше зібрати.

Келгари, Алта.

Дорогі Товариші! Разом з цим листом злучую позитивний переказ на суму \$17.50 на пресовий фонд "У.Р.В." Цю суму збирано на забаві в Укр. Роб. Домі дня 15-го грудня ч. р. в садуєчий спосіб: Товариші і товаришки Парман подарували видку на розігражу, з якою вилануло \$12.50. Видку виграв т. І. Виниуек і знову подарував в користь пресового фонду. Опісля спродано цего видку на лінійці за \$5.00. Таким спосібом вилануло \$17.50, котру то суму вилануло на згаду ціля.